

ת"פ (ראשון לציון) 15436-11-21 - מדינת ישראל נ' עסאם קוטב

ת"פ (ראשון-לציון) 15436-11-21 - מדינת ישראל נ' עסאם קוטבשלום ראשון-לציון

ת"פ (ראשון-לציון) 15436-11-21

מדינת ישראל

נגד

עסאם קוטב

בית משפט השלום בראשון-לציון

[15.07.2025]

כבוד השופטת, סגנית הנשיא שירלי דקל נוח

גזר דין

כתב האישום

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר בין הצדדים, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של פגיעה כשעברין מזוין - לפי סעיף 335 (א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

לפי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 03.11.2021, בסמוך לשעה 08:30, באתר בנייה בעיר ראשון לציון (להלן: "אתר הבנייה"), פגש הנאשם במר א"א (להלן: "המתלונן"), וניגש אליו כשהוא מחזיק על כתפו צינורות, זרק אותם לעברו אך לא פגע בו, קפץ עליו ואז החלו השניים לדחוף האחד את השני עד שהפרידו ביניהם. במהלך הדחיפות, תפס המתלונן בחולצתו של הנאשם עד שזו נקרעה, וכן המתלונן הדף את הצינור שאחז הנאשם. או אז, הנאשם רץ לעבר המתלונן ודחף אותו בשנית והמתלונן הדף אותו בחזרה.

הנאשם הרים 3 קרמיקות דקות שהיו מונחות על הקרקע וניסה לתקוף את המתלונן. הוא הטיח את הקרמיקות על גבו של המתלונן, עד שאלו נשברו. בשלב זה, המתלונן החל לאסוף ביחד עם חבריו לעבודה את ציוד העבודה בכוונה לעזוב את המקום. הנאשם עזב את המקום כשהוא אוזן בידו בקבוק זכוכית שבור (להלן: "הבקבוק").

או אז, ובעת שהמתלונן עמד בסמוך לרכבו כשגבו מופנה לנאשם, יצא הנאשם מהכניסה האחורית של אתר הבנייה והחל לרוץ לעברו של המתלונן כשהוא מניף את ידו מעלה.

אז, משהבחין בכך קיריל גיינולין, חברו לעבודה, קרא לעברו של המתלונן: "הוא רץ אלייך, הוא רץ אלייך", ואז, הניף הנאשם את ידו לעבר המתלונן תוך שהוא אוזן בבקבוק, ודקר את המתלונן במספר מקומות. בתגובה בעט המתלונן לעבר הנאשם. בשלב זה, החל המתלונן לדמם מידו השמאלית, מאוזנו ובבטנו. באותן הנסיבות, לקח המתלונן מברג מתיקו האישי והחזיק בו, תוך שהוא פצוע, אך הנאשם כבר עזב את המקום.

כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן חתך ביד שמאל, חתך באוזן שמאל וחתך בבטנו השמאלית, אשר הצריכו סגירה באמצעות סיכות בידו ובבטנו, ונדרש להדבקה באוזנו, ולנאשם נגרמה חבלה תחת עינו ושפשוף בשורש כף היד.

ההסדר בין הצדדים ותסקירי שירות המבחן

הצדדים הגיעו להסדר דיוני, שבהתאם לו תוקן כתב האישום כמפורט לעיל. הנאשם הודה והורשע במיוחס לו בכתב האישום המתוקן, ונשלח לשירות המבחן לקבלת תסקיר, שמפאת גילו הצעיר היה תסקיר חובה. הצדדים לא הגיעו להסכמה באשר לעונש, והודיעו כי ישוּבו וישוחחו ביניהם לאחר קבלת התסקיר.

במהלך הדיונים התקבלו מספר תסקירים מאת שירות המבחן, כדלקמן -

תסקיר מיום 20.10.2022 - הנאשם בן 21, רווק. משפחת המוצא של הנאשם מונה זוג הורים וחמישה ילדים בגילים 5-21 שנים, והנאשם הוא הבן הבכור במשפחתו. אביו, כבן 43, עובד כנהג אוטובוס, ואמו, כבת 38, היא עקרת בית. הנאשם סיפר כי אביו סובל מבעיות לב, ואילו אמו סובלת ממחלת הסרטן ותיאר כי בשל המצב המשפחתי הוא לוקח חלק דומיננטי בכלכלת הבית ובניהולו. הנאשם תיאר את הוריו כדמויות משמעותיות עבורו, המעורבים בכל מישורי חייו וסיפר על קשרים קרובים ומטיבים עם בני משפחתו.

עוד ציין הנאשם כי אחותו הקטנה סובלת מ"תסמונת דאון", וכי בני המשפחה מטפלים בה ודואגים לה. כמו כן הוסיף כי כל בני משפחתו מנהלים אורח חיים נורמטיבי וחיוני ונעדר עבר פלילי קודם.

מסקירת מהלך חייו של הנאשם עולה כי נולד וגדל ב"כפר עקב" הסמוך לירושלים, סיים 11 שנות לימוד, ולאחריהן החל לעבוד בעבודות מזדמנות בתחום הניקיון, השיפוצים והאינסטלציה, ולקחת חלק בפרנסת משפחתו. מזה כשנתיים עובד הנאשם באופן רצוף בתחום האינסטלציה.

הנאשם תיאר את שנות ילדותו כתקינות וחיוניות, סיפר שלא עלו בעיות התנהגותיות או לימודיות במסגרות החינוך וכי זכה לפיקוח הורי והכוונה. כמו כן, סיפר כי נמנע מכניסה לסיטואציות בעייתיות או אלימות, וברוב זמנו התמקד בלימודיו ובסיוע למשפחתו. הנאשם שלל שימוש לרעה בחומרים משני תודעה או התנהגות עוברת חוק. עוד הוסיף, כי מעצרו בתיק הנוכחי היווה עבורו טלטלה.

הנאשם נעדר הרשעות קודמות. באשר לעבירה הנוכחית, הנאשם לקח אחריות מסוימת למעשיו, אך התקשה לגלות הבנה לחומרתם. לדבריו, במקרה המתואר בכתב האישום המתוקן, חווה זלזול והקטנה מצדו של המתלונן, ועל כן, הגיב באופן תוקפני וחסר שליטה. כמו כן, תיאר אלימות הדדית שהתפתחה עם המתלונן וקושי בהצבת גבולות פנימיים. הנאשם התקשה לבחון לעומק את הדפוסים העומדים ברקע למעשיו, תוך שנטה להציג את התנהלותו כתגובה לתקיפה מצד המתלונן. כן ביטא הנאשם צער וחרטה על האופן בו פעל, ומסר כי התנהלותו באירוע עומדת בפער משמעותי לתפיסותיו, עמדותיו וניהול אורח חייו השגרתי. כמו כן, מסר כי כיום, לאחר שחווה מחירים רבים בגין התנהלותו עוברת החוק, נמנע מכניסה לסיטואציות בעייתיות ומסוכנות.

בהערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, ציין שירות המבחן את התרשמותו מהנאשם כמי שבבסיסו מערכת ערכים נורמטיבית ואשר במהלך השנים גילה כוחות תפקודיים תקינים, ממלא תפקיד מרכזי במשפחתו, תוך שמסייע בפרנסת הבית ובניהולו. כמו כן, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מבטא צער וחרטה על מעשיו וכי הם אינם משקפים בדרך כלל את התנהלותו. עוד נראה, כי ההליך הפלילי המנוהל נגדו לראשונה בחייו, מהווה עבור הנאשם גורם מרתיע ומלמד. כל אלו מהווים גורמי סיכוי לשיקום ולהימנעות מעבירות חוזרות בעתיד.

לצד האמור, שירות המבחן התרשם כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה למעשיו ולבחון לעומק הגורמים העומדים בבסיס התנהלותו הקשה והפוגענית, כי כאשר חווה זלזול, פגיעה והקטנה מהאחר, מתקשה הנאשם לווסת רגשותיו, תוך שעלול להגיב באופן אימפולסיבי וחסר גבולות.

כמו כן, התרשם שירות המבחן מניתוק רגשי באופן תיאור הנאשם את אירוע התקיפה והשלכותיו, ומקושי בהבעת אמפתיה כלפי המתלונן. כל אלו מהווים להערכת שירות המבחן גורמי סיכון להישנות עבירות חוזרות בעתיד. לאור כל האמור לעיל, חומרת המעשים והשלכותיהם הקשות, הקושי של הנאשם לבחון התנהלותו הבעייתית והאלימה, וכמו גם, ההתרשמות כי זקוק למסגרת ברורה, יציבה, והרתעתית, שתמחיש לו חומרת המעשים הקשים אותן ביצע, ותהווה עבורו גבול ברור ומוחשי להתנהלות נורמטיבית ושומרת חוק, המליץ על ענישה הרתעתית בדמות מאסר בפועל, אשר יכול וירוצה בדרך של עבודות שירות, וזאת לתקופה קצרה, כדי לצמצם הפגיעה בעבודתו ובמשפחתו של הנאשם.

לענין שאלת ההרשעה, לאור חומרת העבירה והשלכותיה הקשות, וההתרשמות כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות מלאה על מעשיו, וכמו גם, הערכתו כי הרשעת הנאשם בדין לא בהכרח תגרום לפגיעה קונקרטית בעבודתו, שירות המבחן לא בא בהמלצה בסוגיה זו, והשאיר את ההחלטה בעניין זה לשיקול בית המשפט.

תסקיר מיום 8.1.2023 - במהלך תקופת הדחייה, נפגש שירות המבחן עם הנאשם ובחן עמו בשנית את עמדתו בנוגע לביצוע העבירה המיוחסת שלו ואת ההיתכנות לשילובו בהליך טיפולי המותאם למצבו.

במסגרת השיחה עם הנאשם, הוא ביטא עמדה שונה מזו שביטא לראשונה, כאשר היה ניכר שמגלה נכונות ראשונית לבחון התנהלותו הבעייתית והשלכותיה. כמו גם, ביטא צער וחרטה על האופן בו פעל, והבנה לכך שהיה צריך להגיב לסיטואציה באופן שונה. בנוסף לאמור, ולצד קבלת האחריות למעשים והבנת חומרתם, מסר כי תגובותיו הקשות נבעו מתוך לחץ רב אותו חווה באותה העת ומתחושת חשש לשלומו ולגופו. כן התרשם שירות המבחן, כי בניגוד לעמדת הנאשם בעבר, אז התמקד בעיקר בגורמים החיצוניים שהובילו להתנהלותו, הצליח כעת להתמקד באופן מסוים בחלקים בעייתיים באישיותו, ולהבין כי עליו לבחון לעומק המניעים למעשיו, תוך בחינת דרכים חלופיות לתגובה בעת מצבי לחץ וקונפליקט.

לאור עמדותיו של הנאשם והתרשמות שירות המבחן מצרכיו הרגשיים, התעסוקתיים, וההתפתחותיים, תוך התחשבות בגילו הצעיר והעדר מעורבות פלילית קודמת, הוצע לו להשתלב בהליך טיפולי במסגרת "קידום נוער", לצורך סיוע רגשי והכוונה תעסוקתית והשכלתית. הנאשם נענה בחיוב להצעה זו ומסר כי ישמח להיתרם מקשר טיפולי שכזה. לאור האמור לעיל, ולאור התרשמות שירות המבחן ממוטיבציה ראשונית של הנאשם להשתלבות בהליך טיפולי וממוכנות מסוימת להתבוננות פנימית, ולאור הערכתו כי יש בהליך המשפטי בכדי למנף את ההליך שיקומי ולחזק המוטיבציה של הנאשם לעריכת שינוי בחייו, הומלץ על תקופת ניסיון כבת שלושה חודשים, שבה יופנה הנאשם להשתלבות בטיפול במסגרת "קידום נוער", ושירות המבחן ילווה אותו בתקופה זו ויהווה עבורו גורם מפקח, סמכותי ומציב גבול להתנהלות תקינה ונורמטיבית.

תסקיר מיום 27.3.2023 - הנאשם הופנה לבחינת השתלבות טיפולית במסגרת "קידום נוער" ונמצא ברשימת ההמתנה. לאור האמור לעיל, המליץ שירות המבחן על דחייה נוספת כבת שלושה חודשים, אשר במהלכם תבנה עבור הנאשם תכנית טיפול מתאימה, ויחל את השתלבותו במסגרת "קידום נוער".

תסקיר מיום 19.6.2023 - דווח כי במהלך חודש אפריל 2023 החל הנאשם את הקשר הטיפולי במסגרת "קידום נוער", וההתרשמות היא כי הנאשם מגלה מחויבות ורצינות לקשר, תוך שמגיע לפגישות הפרטניות אחת לשבוע באופן רציף וקבוע. במסגרת השיחות עמו, מבטא רצון לשינוי דפוסי המעכבים, הבנה לחומרת המעשים העומדים ברקע להליך המשפטי ורצון להתפתחות ולצמיחה.

בנוסף, הנאשם משתף מעולמו האישי ומהתמודדויות שונות בחייו, תוך שמצליח לערוך חשיבה וחיבור בין מצבו הרגשי לתגובותיו. כמו כן, באים לידי ביטוי התעניינות והתעסקות באופן קבלת החלטות מצדו, שליטה וויסות רגשי, קבלת אחריות, גיבוש זהות ותפקיד. לצד זאת, הקשר עם הנאשם נמצא כעת בראשיתו ובהליכי התגבשות, ונראה כי ההליך המשפטי המנוהל נגדו, מהווה עבורו זרז מוטיבציוני לשיתוף הפעולה בטיפול.

לאור האמור לעיל, המומלץ על תקופת ניסיון נוספת כבת שלושה חודשים, אשר במהלכה ימשיך הנאשם את הקשר הטיפולי עם מסגרת "קידום נוער".

תסקיר מיום 24.12.2023 - מאחר ששירות המבחן לא קיבל דיווח עדכני מ"קידום נוער" אודות מצבו של הנאשם והתקדמות ההליך הטיפולי, התבקשה דחייה נוספת כבת חודשיים להגשת התסקיר.

תסקיר מיום 19.2.2024 - מדיווח עדכני שהתקבל אודות הנאשם מגורמי הטיפול ב"קידום נוער", עלה כי הנאשם ממשיך לגלות מחויבות לקשר הטיפולי ומתמיד בהגעה למפגשים. עוד נמסר כי במסגרת המפגשים מעלה הנאשם סוגיות שונות המעסיקות אותו בחייו, בין היתר, סוגיות המתייחסות לאחריות אישית וזיהו דפוסים מעכבים. כמו כן, מתנהל שיח סביב נושאים של וויסות, שליטה עצמית, זיהוי כוחות פנימיים, ודרכים לחיזוק הערך העצמי והגברי. בנוסף עלה, כי הנאשם משתמש במרחב הטיפולי לשיתוף אודות קשייו והתמודדויותיו, כאשר עולה עיסוק במצבו הכלכלי ובתפקידים הרבים אותם ממלא במשפחת מוצאו. כן צוין, כי לאחרונה עבר הנאשם תאונת אופנוע, ובשבועיים האחרונים נמצא בהליך שיקומי, כאשר הקשר עמו בשלב זה הוא טלפוני. לסיכום ההתרשמות, נמסר כי הנאשם מחזיק במוטיבציה גבוהה לשינוי, וכי ניכר שמבטא רצון להתפתחות אישית ולניהול אורח חיים נורמטיבי ומתפקד. לאור כל האמור לעיל, חזר בו שירות המבחן מהמלצתו להטלת עונש של עבודות שירות, והמליץ על ענישה חינוכית-שיקומית בדמות שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות, מאסר מותנה וצו מבחן למשך שנה, שבמהלכה ימשיך הנאשם את השתלבותו בטיפול במסגרת "קידום נוער".

לעניין שאלת ההרשעה, לאור חומרת העבירה והשלכותיה הקשות, ולאור ההתרשמות כי הרשעה בדין לא בהכרח תגרום לפגיעה קונקרטיה בעבודתו של הנאשם, לא המליץ בהמלצה בסוגיה זו, והחלטה הושארה בעניין זה לשיקול דעתו של בית המשפט.

תסקיר מיום 8.3.2025 - במהלך תקופת הדחייה, המשיך הנאשם את הקשר הטיפולי עם מסגרת הטיפול ב"קידום נוער", המשיך לגלות מחויבות לקשר הטיפולי והתמיד בהגעה למפגשים. ההתרשמות היא כי הנאשם משתמש במרחב הטיפולי לשיתוף אודות קשייו והתמודדותיו, ונעזר בתכניות השונות לקידום ענייניו. כן צוין, כי בשל תאונת דרכים בה היה מעורב הנאשם בחודש פברואר 2024, תקופה מסוימת נשא הקשר עמו אופי פיקוחי ונוהל ע"י שיחות טלפוניות. בהמשך, ולאחר שהשלים הנאשם את הטיפולים הרפואיים הנדרשים וסיים את תקופת ההחלמה, המפגשים חזרו להיות פרונטאליים.

בסיכום ההתרשמות נמסר כי ניכר שהנאשם מחזיק במוטיבציה גבוהה לשינוי, משתף פעולה באופן מלא, תוך שמבטא רצון להתפתחות אישית ולניהול אורח חיים נורמטיבי ומתפקד.

בשיחה שקיים שירות המבחן עם הנאשם, הוא ביטא עמדה בוגרת והצליח לבחון התנהלותו הבעייתית בעבר. כמו כן, הנאשם תיאר כי שינה באופן מהותי את אורח חייו, ניתק קשרים שוליים, וממוקד כיום בסיוע למשפחתו ובבניית עתידו. בנוסף, שיתף כי הקשר הטיפולי מסייע לו לבחון בחירותיו, לווסת תגובותיו ולאמץ כלים חדשים לתקשורת מקדמת ולניהול קונפליקטים. הנאשם הביע הבנה לחשיבות הקשר הטיפולי עבורו, כאשר ניכר שחוזה אותו כגורם תמיכה משמעותי ומרחב להתקדמות וצמיחה.

לאור כל האמור לעיל, ולאור התרשמות שירות המבחן משינוי תפיסתי אצל הנאשם, כאשר נראה כי מנהל כיום אורח חיים נורמטיבי ומתפקד, תוך שממוקד בהתפתחותו האישית והתעסוקתית, לאור התהליך החיובי בו נמצא והמוטיבציה אותה מבטא להמשך הקשר הטיפולי, ולאור הערכת שירות המבחן כי ישנה חשיבות בחיזוק תפקודו של הנאשם והגברת המוטיבציה להמשך התפתחות, שירות המבחן חזר על המלצתו להטלת ענישה חינוכית-שיקומית בדמות שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות, מאסר מותנה וצו מבחן למשך חצי שנה.

תמצית טיעוני הצדדים לעונש והראיות לעונש

ב"כ המאשימה טענה כי עובדות כתב האישום מתארות מסכת אלימות קשה מצד הנאשם, ללא כל התגרות מצד

המתלונן, כשהנאשם תקף את המתלונן באמצעות חפצים שונים וידיו, תוך הטחה ושבירת קרמיקה על גופו של המתלונן, ולבסוף, דקר את המתלונן במספר מקומות בגופו באמצעות בקבוק זכוכית.

ב"כ המאשימה פירטה את הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם, וטענה כי הפסיקה מחדדת את הצורך במיגור תופעת האלימות בחברה הישראלית, הדגישה את חומרת הפגיעה במתלונן ואת פוטנציאל הנזק.

לטענת ב"כ המאשימה, בתיקים מסוג זה המאשימה עותרת לקביעת מתחם ענישה הנע בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית והפנתה לפסיקה.

בכל הנוגע לעונשו של הנאשם בתוך המתחם, טענה ב"כ המאשימה כי יש להתחשב בגילו הצעיר, הודייתו, התסקירים שהוגשו בענייניו, והעובדה שהשכיל לנצל את ההזדמנות שניתנה לו במסגרת הליך זה ולשתף פעולה עם שירות המבחן על מנת לקיים שינוי באורחות חייו מחד גיסא, ובשים לב לנסיבות החמורות האופפות את עובדות כתב האישום מאידך גיסא. עוד טענה כי יש להתחשב בפסיקת בית המשפט העליון אליה הפנתה, לחרוג ממתחם עונש הולם מטעמי שיקום באופן מידתי, ולקבוע כי יוטל על הנאשם עונש שיכלול 9 חודשי מאסר, שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, ולטענתה, בעונש זה לצד מאסר מותנה, קנס ופיצוי משמעותי למתלונן, יהיה כדי להרתיע את הנאשם.

ב"כ הנאשם טען כי עתירת המאשימה אינה מתחשבת כלל בדרך שעשה הנאשם, והמסר העולה ממנה הוא שעדיף לנאשמים ללכת בדרך הקלה ולסיים את ההליך המשפטי עוד בתחילתו. לטענתו, בתיקים דומים, גם ללא תסקירים חיוביים, ניתן להגיע לעונש של מאסר בדרך של עבודות שירות. לטענת ב"כ הנאשם, אם בית המשפט ייעתר לבקשת המאשימה וישית על הנאשם מאסר על דרך של עבודות שירות, המשמעות המעשית היא גדיעת ההליך הטיפולי והשיקומי.

ב"כ הנאשם טען כי חלוף הזמן במקרה דנא היה למטרה מוצדקת ומבורכת ולא לשווא. באמצעות 6 תסקירים שהוגשו על ידי אותו קצין מבחן, ניתן היה לעקוב אחרי הדרך שעשה הנאשם, שהביאה אותו בחלוף השנים, להעמיק בהליכי הטיפול.

באשר לנסיבות ביצוע העבירה, טען ב"כ הנאשם כי התעורר ויכוח בין הנאשם למתלונן, ותגובת הנאשם הייתה לא פרופורציונאלית, אך כללה שריטות ולא דקירות חודרניות, וכי הוא לא הצטייד מבעוד מועד בנשק קר. כמו כן, טען כי מיד לאחר האירוע, הכה הנאשם על חטא, הביע חרטה, הודה במיוחס לו עוד בפני החוקרים וכן הודה בבית המשפט. עוד ציין ב"כ הנאשם כי הנאשם היה עצור במשך 7 ימים, שוחרר למעצר בית מלא כמעט 3 חודשים, ואט אט קיבל הקלות בתנאים המגבילים, בליווי של שירות המבחן, ועל כן גם בהליך המשפטי עצמו היה סוג של הרתעה. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם כיום שונה לחלוטין מהנאשם בו פגש בתחילת ההליך המשפטי, ומאז ועד היום לא נפתחו נגדו תיקים חדשים.

לטענת ב"כ הנאשם, נדרשים נימוקים כבדי משקל כדי שבית המשפט יסטה מהמלצת שירות המבחן, בפרט, במקום בו הוגשה המלצה חיובית כל כך כמו בענייננו, ובפי המאשימה לא היה כל נימוק לדחיית המלצת שירות המבחן, לבד מהנימוק של האינטרס הציבורי.

ב"כ הנאשם הוסיף כי הנאשם מחויב להליך הטיפולי וכאשר עבר תאונת אופנוע קשה, שמנעה ממנו להגיע פיזית לפגישות, הוא שמר על קשר טלפוני עם קצין המבחן.

באשר לנסיבות המשפחתיות של הנאשם, ציין ב"כ הנאשם כי אצל אביו התגלה גוש סרטני, והוא נמצא במעקב אונקולוגי, וכי אמו אובחנה מזה זמן כחולה אונקולוגית בסרטן שד ופיתחה דיכאון, והפנה למסמכים רפואיים תומכים. עוד הוסיף כי הנאשם הוא בן בכור ולו 4 אחאים צעירים ממנו, שאחת מהם היא בעלת צרכים מיוחדים עם תסמונת דאון התלויה בו מאד, הנאשם מסייע למשפחתו, ולפי עדות האופי שמסר אביו, הוא מהווה עמוד התווך של המשפחה, ולכן טען כי שליחתו לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות תפגע קשות במשפחתו.

ב"כ הנאשם ערך אבחנה בין המקרה דנן לבין המקרים בפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה, וביקש כי בית המשפט יסטה ממתחם הענישה משיקולי שיקום בהתאם להמלצת שירות המבחן והפנה לפסיקה. בסוף טיעונו לעונש, עתר ב"כ הנאשם לבוא לקראת הנאשם ולאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן.

אביו של הנאשם, מר קוטב ג'אמל, הביע צער על האירוע מושא כתב האישום, וטען כי מאז האירוע מושא התיק מצב הנאשם השתפר בכל המובנים, לרבות יחסו למשפחתו והוא מסייע לו רבות, וביקש ללכת לקראתו ולהקל בעונשו. הנאשם בדברו האחרון טרם גזר הדין התנצל על מעשיו, טען כי נהג בילדותיות ובפיזיות, והוסיף כי הוא חש בושה רבה על מה שגרם ומתחרט על מעשיו. הנאשם מסר כי הוא מעוניין להמשיך במסלול חיובי ונורמטיבי, לבנות עסק משלו ולהקים משפחה.

עוד הוסיף הנאשם כי הוא רוצה להמשיך לשתף פעולה עם שירות המבחן ומעוניין שיושת עליו צו מבחן. דיון והכרעה

הנאשם פצע את המתלונן כשהוא מזויין בנשק קר בדמות קרמיקות ובקבוק זכוכית שבור. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם זכותו של כל אדם לחיים, לכבוד, לביטחון אישי ולשלמות הגוף והנפש.

מידת הפגיעה בערכים החברתיים משמעותית ומוחשית, אך בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה ותוצאותיה, אינה מצויה ברף חומרה גבוה.

כתב האישום מלמד כי העבירה נעברה באתר בנייה. אף שהרקע לאירוע האלימות אינו מפורט בכתב האישום, אך ניתן להניח כי הנאשם והמתלונן עבדו אותה עת במקום. לפי דברי הנאשם בשירות המבחן, האירוע החל באלימות הדדית והוא הגיב באופן חסר שליטה.

הנאשם לא נשא כל כלי תקיפה בכליו. במסגרת תקיפת המתלונן, עשה הנאשם שימוש בחפצים שונים שהיו במקום, זרק לעבר המתלונן צינורות, אך לא פגע בו, דחף את המתלונן, הטיח קרמיקות על גבו, ודקר את המתלונן עם בקבוק זכוכית שבור. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלונן חתכים ביד ובבטן שהצריכו סגירה באמצעות סיכות וחתך באוזן שהודבק.

לא קדם לאירוע תכנון מוקדם, אלא מדובר בפרץ של אלימות ספונטנית מצד הנאשם.

מדובר באירוע מתמשך, שהנאשם יכול היה להפסיקו במהלך האירוע, עת השניים עמדו לעזוב את המקום, אך הנאשם שב ותקף את המתלונן.

לא הוגשו מסמכים רפואיים או תמונות המעידים על חומרת החתכים שנגרמו למתלונן, ולא הוגש תצהיר נפגע עבירה ממנו ניתן ללמוד על השפעת האירוע עליו או על מצבו הפיזי או הנפשי הנוכחי, ואולם, לאור מיקומי החתכים בפלג גופו העליון של המתלונן, ניתן להניח כי הנזק הפיזי הפוטנציאלי שהיה עלול להיגרם לו כתוצאה ממעשי הנאשם היה עלול להיות חמור מזה שנגרם בפועל.

כתוצאה מהאירוע נגרמה לנאשם חבלה תחת עינו ושפשוף בשורש כף היד.

בית המשפט העליון קבע לא אחת כי עבירות אלימות במרחב הציבורי הפכו לנפוצות בחברה הישראלית וכי על בתי המשפט להחמיר בעונשם של מבצעי עבירות אלו, על מנת להעביר לעבריינים עצמם ולכלל הציבור מסר ברור וחד משמעי, לפיו אין מקום להשתמש בכוח הזרוע (ע"פ 8991/10 מכבי נ' מדינת ישראל (27.10.2011)). עוד נפסק כי האינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה בעבירות אלו גובר, בדרך כלל, על הנסיבות האישיות של הנאשם. עיון בפסיקת בתי המשפט מלמד כי קיימת קשת ענישה רחבה במקרים בהם מדובר בעבירות אלימות, המתחשבת בנסיבות המעשים ובמדרג חומרתם.

באופן כללי ניתן לראות כי מדיניות הענישה בעבירה של פציעה שבוצעה תוך שימוש בנשק קר, כדוגמת אבן או בקבוק זכוכית, היא מחמירה וכוללת על פי רוב עונשי מאסר. מתחם העונש ההולם משתנה ונקבע בכל מקרה לגופו, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, בין היתר, תכנון מוקדם או העדרו, חלקו של הנאשם באירוע, התנהלותו של המתלונן באירוע, סוג הנשק הקר בו נעשה שימוש, מידת הנזק שנגרם לנפגע העבירה וכיו"ב.

עוד אציין כי בשנים האחרונות מגמת הפסיקה היא להחמרה בענישה בעבירות אלימות, כאשר לא אחת נקבע כי עבירות אלו מצדיקות ענישה משמעותית הכוללת השתת עונשי מאסר בפועל של ממש - ראו והשוו: רע"פ 6817/22 פריג' נ' מדינת ישראל (18.10.2022); רע"פ 3230/21 עדילה נ' מדינת ישראל (13.5.2021); רע"פ 1529/20 אל סייד נ' מדינת ישראל (15.2.2020) וכן עפ"ג (מח'ת"א) 57996-02-22 מדינת ישראל נ' הרנדז (28.2.2022). לשם קביעת מתחם העונש ההולם נתתי דעתי לפסיקה אליה הפנו באי כוח הצדדים וכן עיינתי בפסיקה נוספת, תוך ביצוע ההבחנות הנדרשות בין המקרה שלפניי למקרים האחרים.

בעיקר נתתי דעתי לנסיבות ביצוע העבירה, ובשים לב לסוג הנשק הקר, אופן השימוש שנעשה בו על ידי הנאשם והפציעה שנגרמה למתלונן.

בשים לב לעקרון ההלימה, לערכים המוגנים שנפגעו, מידת הפגיעה בהם, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת, מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית.

על פי הוראת סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, אם מצא בית המשפט שנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו.

בעניינינו, שני הצדדים סברו כי עניינו הכולל של הנאשם מצדיק לחרוג לקולה ממתחם הענישה ההולם מטעמי שיקום. המחלוקת העיקרית בין הצדדים נסובה על מידת החרیגה מהמתחם, כלומר - האם יש מקום לקבל את עתירת המאשימה ולהטיל על הנאשם מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות למשך 9 חודשים, או שיש מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן במלואה כעתירת ההגנה, שמשמעותה הימנעות מהטלת מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות והטלת ענישה שיקומית - חינוכית.

בתי המשפט מיישמים את הוראת סעיף 40ד(א) לחוק העונשין בהתאם למקרה שלפניהם, גם בעבירות חמורות, באופן שמידת החריגה לקולה ממתחם הענישה מתחשבת בחומרת מעשה העבירה ומידת אשמו של הנאשם, וככל שהחריגה מהמתחם משמעותית יותר, כך נדרשות נסיבות חריגות יותר על מנת להצדיקה. השיקולים העשויים להצדיק חריגה לקולה ממתחם הענישה מטעמי שיקום הנמנים בפסיקה הם, בין היתר, הבעת מוטיבציה מצד הנאשם להשתקם, השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים, נטילת אחריות, הבעת חרטה, הפגנת הזדהות כלפי נפגע העבירה, חזרה לדרך הישר ו"אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה" (ראו לעניין זה: ע"פ 6637/17 קרנדל נ' מדינת ישראל (18.4.2018) ו-ע"פ 9123/23 אלסאנע נ' מדינת ישראל (3.6.2025) (להלן: "פס"ד אלסאנע").

ניתן למצוא בפסיקה, בבחינת היוצא מן הכלל, מקרים בהם הנאשם עבר עבירה של פגיעה כשהעבריון מזוין או עבירות אלימות חמורות אחרות, ועבר הליך שיקום משמעותי, כי בתי המשפט בחרו לחרוג באופן משמעותי ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום, לא להטיל ענישה של מאסר בפועל או בעבודות שירות אלא להסתפק בענישה טיפולית-שיקומית.

ראו לדוגמה לעניין זה: ת"פ (מחוז-חי') 3713-02-22 מדינת ישראל נ' ב' (20.2.2024), ובית המשפט העליון אף קיבל את ערעור הנאשם וביטל את הרשעתו - ע"פ 2972/24 פלוני נ' מדינת ישראל (4.12.2024); ת"פ (שלום-אילת) 44441-02-15 מדינת ישראל נ' אברמוביץ (24.9.2015); ת"פ (שלום-ק"ג) 21772-05-11 מדינת ישראל נ' בלנסי (28.4.2015); ת"פ (שלום-ק"ג) 7483-07-18 מדינת ישראל נ' פלוני (22.9.2019); ת"פ (שלום-ראשל"צ) 4729-08-10 מדינת ישראל נ' דוד (2.1.2012); ת"פ (שלום-אש') 50702-07-22 מדינת ישראל נ' פדלון (3.4.2024).

לאחר שנתתי דעתי לכלל טענות הצדדים באשר לכך ולנסיבות המתאימות לעניין והתעמקתי באמור בתסקירי שירות המבחן, הגעתי למסקנה כי מקום יש לחרוג באופן משמעותי לקולה ממתחם העונש ההולם, תוך אימוץ עקרונות המלצת שירות המבחן ומתן בכורה לשיקולי השיקום המשמעותיים במקרה של הנאשם דן, ואלו עיקרי נימוקי - הנאשם היה בן 20 שנים בלבד במועד האירוע מושא כתב האישום. ללא ספק האירוע חריג לנוף חייו של הנאשם ומדובר במעידה חד פעמית. הנאשם נעדר כל עבר פלילי, אשר עובר למקרה ניהל אורח חיים נורמטיבי ולא היה בקשר עם חברה שולית. האירוע אירע לפני כשלוש וחצי שנים, ולא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים, לא לפני האירוע דן ולא לאחריו. בעקבות האירוע נעצר הנאשם ושהה כשבוע במעצר מאחורי סורג ובריח, ולאחר מכן, שוחרר למעצר בית. לאורך הזמן ניתנו הקלות בתנאים המגבילים באופן מדורג, בהמלצת שירות המבחן ובאישור בית המשפט, והנאשם לא הפר את התנאים המגבילים.

הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה עוד בחקירתו במשטרה, ובהמשך לכך גם בבית המשפט, מבלי שגובש כל הסדר לעניין העונש, לקח אחריות על מעשיו, הבין את חומרתם והביע צער וחרטה.

הנאשם שולב בהליך טיפולי בשירות המבחן, הליך שהיה ארוך ומשמעותי, ביטא לאורך כל הזמן מחויבות גבוהה לטיפול, נכונות לבחינה עצמית ומוטיבציה לקיום אורח חיים נורמטיבי. הנאשם השקיע מאמץ ניכר בטיפול, הפיק מההליך הטיפולי תועלת רבה והנתונים המתוארים בהרחבה בתסקירי שירות המבחן שפורטו לעיל מלמדים על שיקום משמעותי אותו עבר.

לאור האמור בתסקירי שירות המבחן ניתן לקבוע כי הנאשם ערך תיקון משמעותי בחייו, ניצל באופן מלא ואפקטיבי את הטיפול בשירות המבחן, מודע היום לחומרת מעשיו ולהשלכותיהם על חייו ועל חיי משפחתו, וכן כי ההליך הפלילי היווה עבורו גורם מרתיע ומציב גבול.

לא ניתן להעלם ממצוקת בני משפחתו של הנאשם, שבעת הנוכחית אף גברה, והנאשם מהווה כיום גורם תומך מרכזי בבני המשפחה, נטל שאינו קל לכל אדם, ולבחור צעיר בפרט.

האינטרס הציבורי אינו כולל רק ענישה של הנאשם העומד לדין, אלא גם על שיקום נאשם שמביע רצון כן ואמיתי לשיקום ומגלה הלכה למעשה מאמצי שיקום ניכרים.

כמו כן, כפי שנקבע בפסיקה, חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם תטיב לא רק עם הנאשם אלא עם החברה בכללותה שכן כך יהיה הנאשם בעתיד אזרח מועיל הרואה עצמו כחלק מהחברה ומחויב לה וכן יש בה כדי לתמרץ נאשמים בנסיבות עתידיות לפעול באופן דומה לנאשם זה ולנצל את ההזדמנויות השיקומיות שיוצעו להם (ראו לדוגמה את דברי בית המשפט העליון בפס"ד אלסאנע).

לפיכך, כלל הנסיבות וההליך הטיפולי מצדיקים באופן מובהק חריגה של ממש ממתחם העונש ההולם, גם על מנת שלא לפגוע בהליך השיקום ולאפשר לנאשם להמשיך בדרך הנורמטיבית בה בחר וניתן להניח בסבירות גבוהה כי בהמשך חייו הבוגרים הוא ינהג באופן נורמטיבי.

אני סבורה כי השתתף מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות כעתירת המאשימה לא תתרום להרתעת הנאשם ואף עלולה לפגוע בשיקומו וביכולתו לסייע לבני משפחתו, שמצבם הבריאותי והנפשי אינו בכי טוב.

סוף דבר

לאור כל המקובץ, באופן חריג וייחודי, מצאתי לנכון לאמץ את המלצות שירות המבחן בהטלת מאסר מותנה, המשך טיפול במסגרת צו מבחן, וכן הטלת צו של"צ (בהיקף רב יותר מזה שהומלץ), אשר יספקו את עקרונות הגמול וההרתעה, יחד עם הטלת פיצוי כספי לטובת המתלונן.

אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים המפורטים להלן:

א) מאסר על תנאי למשך 5 חודשים, והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור בתוך שלוש שנים מהיום כל עבירת אלימות נגד הגוף.

ב) פיצוי בסך 6,000 ₪ אשר ישולם למתלונן, א"א, עד תביעה 4, לא יאוחר מיום 1.8.2025. המאשימה תעביר למזכירות בית המשפט תוך 7 ימים את פרטי המתלונן לצורך ביצוע התשלום.

ג) הנאשם יעמוד בפיקוח של קצין מבחן, כאמור בפקודת המבחן [נוסח חדש] תשכ"ט-1969, לתקופה של 6 חודשים, שתחילתה היום, ויפעל בהתאם לתוכנית הטיפולית, להנחיות ולפיקוח שירות המבחן.

הנאשם מוזהר על ידי בית המשפט כי אם לא ימלא אחר צו המבחן מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת בתקופת המבחן, בית המשפט רשאי לגזור את עונשו מחדש ולהטיל עליו עונש בגין תיק זה, בנוסף לעונש שנגזר עליו.

ד) צו של"צ בהיקף של 300 שעות, שיבוצע בהתאם לתוכנית שתגובש על ידי שירות המבחן ותוגש לאישור בית המשפט תוך 30 ימים. על הנאשם להשלים את מכסת השעות בתוך שנה מיום אישור תכנית השל"צ.

מובהר, כי שירות המבחן רשאי לשנות בכל עת את מקום ההשמה של עבודות השל"צ, ובמקרה כזה אין צורך בדיון, ודי במשלוח הודעה לנאשם עם העתק לביהמ"ש.

מובהר לנאשם כי ככל שלא יבצע את צו השל"צ כנדרש, ניתן יהיה לבקש את הפקעת צו השל"צ וגזירת הדין מחדש. הפיצוי יועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, וניתן יהיה לשלמו בתוך שלושה ימים מיום גזר הדין באחת הדרכים המפורטות באתר המרכז.

מזכירות בית-המשפט תשלח עותק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות בשב"ס.

זכות ערעור לבית המשפט מחוזי מרכז - לוד תוך 45 ימים מהיום.

ניתן והודע היום, י"ט תמוז תשפ"ה, 15 יולי 2025, במעמד הצדדים.